Kon. Bat. Gen.
VI
474

REGELEN

VOOR IN

INDIË ALLEEN REIZENDE MILITAIREN EN MILITAIRE PERSONEN

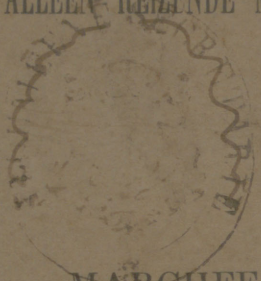

EN VOOR

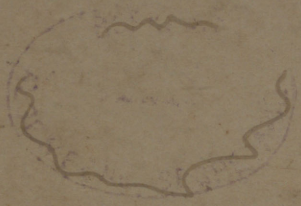

MARCHEERENDE TROEPEN,

BEHOORENDE TOT DE LANDMACHT IN NEDERLANDSCH-INDIË.

Gearresteerd bij Gouvernements Besluit van 4 April 1883 n°. 2 (Staatsblad n°. 104)
bijgewerkt tot en met Algemeene Order 1899 n°. 62.

BATAVIA
LANDSDRUKKERIJ
1900.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

VI 474.

REGELEN

VOOR IN

INDIË ALLEEN REIZENDE MILITAIREN EN MILITAIRE PERSONEN

EN VOOR

MARCHEERENDE TROEPEN,

BEHOORENDE TOT DE LANDMACHT IN NEDERLANDSCH-INDIË.

BIBLIOTHEEK ALGEMEENE STAF

Gearresteerd bij Gouvernements Besluit van 4 April 1883 n°. 2 (Staatsblad n°. 104)
bijgewerkt tot en met Algemeene Order 1899 n°. 62.

BATAVIA
LANDSDRUKKERIJ
1900.

BAT. GENOOTSCHAP VAN K. EN W.

PERPUSTAKAAN NASIONAL R.I.
Tanggal : 1-7-2010
Nomor Induk : 1451 /PN-Mus
SIS - ID : 0000-3754560
ITEM - ID : 000030830763
Asal : Museum Pusat
PERPUSTAKAAN NASIONAL

REGELEN voor in Indië alleen reizende militairen en militaire personen en voor marcheerende troepen, behoorende tot de landmacht in Nederlandsch-Indië.

EERSTE AFDEELING.

Splitsing der reizen en tarieven van het aankomende.

Artikel 1. De reizen in *Nederlandsch-Indië* worden verdeeld in:
reizen te land, en
reizen te water.
Onder *reizen te water* zijn begrepen alle reizen op rivieren, zoogenaamde binnenwateren, en over zee.
Reizen, welke, geheel of gedeeltelijk, zoowel te land als te water kunnen geschieden, worden volbracht op de voor den lande minst kostbare wijze, tenzij anders is of wordt bepaald, of de belangen van den dienst afwijking noodzakelijk maken.

Artikel 2. Officieren, onder-luitenants, militaire ambtenaren, burger-personeel tot het leger behoorende en adjudant-onderofficieren, reizende *zonder* troepen of transporten, *met* of *zonder* hun gezin, worden beschouwd als *alleen reizende militairen of militaire personen.*

Artikel 3. Alle overige militairen en militaire personen, onverschillig of zij *met* of *zonder* troepen of transporten — en de bij art. 2 vermelde personen, indien zij *met* troepen of transporten — reizen, worden beschouwd als op *marsch.*

Artikel 4. Onder reizen van militairen en militaire personen worden niet gerekend die van gepensioneerden en gegageerden en van hunne weduwen en weezen, tot bereiking der haven van inscheping naar *Nederland,* of der plaats van vestiging in *Indië,* noch die van personen welke, om voor Gouvernements rekening eene reis in *Indië* te maken als bedoeld in de blijkens Staatsblad 1898, n°. 266 in het militaire tarief n°. 4 opgenomen § 14ª, afstand hebben gedaan van hun recht op overtocht naar *Nederland.*

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Tot verkrijging van het voor die reizen aankomende, wenden deze personen zich tot de hoofden van plaatselijk bestuur, op de wijze bij artikel 95 aangegeven.

De militaire autoriteiten hebben daarmede geen bemoeienis.

Artikel 5. De verstrekking van huisvesting, onderhoud en transportmiddelen aan personen of troepen *op marsch*, tegen de daarvoor bij de tarieven vastgestelde betalingen rust, indien daarin van landswege op geene andere wijze wordt voorzien, op de Inlandsche en daarmede gelijkgestelde bevolking.

Op de bezittingen buiten *Java* en *Madoera* is de onder rechtstreeksch gezag gebrachte Inlandsche en daarmede gelijkgestelde bevolking *mede* verplicht tot het verstrekken van transportmiddelen aan *alleen reizende militairen en militaire personen* tegen de betalingen, almede bij de bovenbedoelde tarieven aangeven. Hiervan is uitgezonderd de bevolking van die gewesten, waar het vervoeren van Gouvernements reizigers niet behoort tot de persoonlijke diensten, welke van de bevolking kunnen worden gevorderd, of waar dit vervoer door aannemers geschiedt.

Artikel 6. De classificatie der reizigers, de bedragen der reiskosten, dag- en tafelgelden, de aard en de hoeveelheid der transportmiddelen, zoomede het logies en de voeding, of de indemniteit daarvoor, bij *reizen te water*, zijn aangegeven in tarief n°. 4.

Artikel 7. Indien de transportmiddelen niet van landswege, of overeenkomstig daarvoor door den lande gesloten contracten, maar, naar luid van artikel 5, door *de bevolking* worden verstrekt, worden daarvoor aan deze voldaan en door den lande in uitgaaf geleden, de bedragen aangegeven bij het tarief n°. 6.

Artikel 8. De voeding, welke aan troepen of personen *op marsch*, bij *reizen te land*, wordt verstrekt, de betaling daarvoor bij verstrekking door de *bevolking*, en de indemniteit voor voeding op marsch, indien deze noch door de bevolking, noch van landswege wordt verstrekt, zijn aangegeven bij het tarief n°. 16.

Artikel 9. Het voeder der paarden *op marsch*, bij *reizen te land*, en de betaling daarvoor bij verstrekking door de bevolking, zijn aangegeven op het tarief n°. 21.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 10. Vervallen.

Artikel 11. Vervallen.

Artikel 12. Vervallen.

Artikel 13. De scheepsruimte voor personen en bagage, bij vervoer met *prauwen en andere kleine vaartuigen*, is aangegeven bij tarief nº. 9.

Artikel 14. Het voeder voor *ingescheepte* paarden is almede aangegeven op het tarief nº. 21.

Artikel 15. Indien, in stede van voeding op marsch of te water, geheel of gedeeltelijk indemniteit daarvoor wordt toegekend, geschiedt de betaling *bij reizen te land*, zooveel mogelijk dagelijks, vóór de aanvaarding van den marsch, of, zoo dit niet kan geschieden, op gelijke wijze als bij *reizen te water*; namelijk, voor twee-derden van het vermoedelijk bedrag vóór de aanvaarding der reis, en het overige na aankomst op de plaats van bestemming.

TWEEDE AFDEELING.

Alleen reizende militairen en militaire personen.

Artikel 16. Ieder militair of militair persoon, die voor lands rekening reist, is voorzien van een marschorder.

Die order houdt in:

a. den datum, waarop de reis aanvangt, of het tijdstip van inscheping;

b. de plaats van bestemming, en langs welken weg deze wordt bereikt;

c. het doel der reis, als: overplaatsing, commissie, ziekte, enz.; met aanhaling der betrekkelijke beschikking, indien de reis is bevolen door eene hoogere autoriteit dan die de order uitreikt.

Vordert het doel der reis geheimhouding, of beletten andere redenen de vermelding daarvan, dan wordt zulks in de order aangeteekend;

d. of het gezin den echtgenoot vergezelt, waaruit dit bestaat, en den datum van geboorte van ieder der kinderen;

e. bij *reizen te land*, van welke vervoermiddelen wordt gebruik gemaakt, voor zoover zulks vooruit kan worden bepaald;

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

— daarenboven, bij reizen met stoomspoorwagens, eene gelijke aanteekening als bij *f* vermeld;

f. bij *reizen te water*, het aantal paarden dat — en of een reiswagen — voor lands rekening wordt medegevoerd, zoomede in gevallen, bedoeld sub *b* van § 9ª van het tarief nº. 4, dat het medenemen van dienstrijpaarden in het belang van den dienst noodig wordt geacht.

Tot het afgeven van marsch-orders zijn bevoegd:

de commandant van het Leger, de Chefs van wapens en diensten, de afdeelings- en gewestelijke militaire commandanten, de gewestelijke en plaatselijke dienstchefs, zoomede de korps- en detachements-commandanten.

Artikel 17. Bij reizen met verlof wegens ziekte, naar de aangewezen inschepingsplaats bij buitenlandsch verlof, bij herstel in activiteit, of na op non-activiteit te zijn gesteld, alsmede bij reizen op rechtstreekschen last of machtiging der Regeering of van het Departement van Oorlog, dient tot marschorder de betrekkelijke vergunning, beschikking, lastgeving of machtiging.

Artikel 18. De order of de bescheiden bij artikel 17 vermeld, worden bij het vertrek afgeteekend (*voor gezien voor vertrek op den.....*), door den plaatselijken militairen commandant of in andere dan garnizoensplaatsen, door het hoofd van plaatselijk bestuur.

Indien de reis niet is aangevangen op den datum daartoe in de order vermeld, worden de redenen der vertraging omschreven.

Artikel 19. Wanneer op eenige plaats langer dan 24 uren wordt verbleven, worden de data van aankomst en vertrek, — en bij aankomst op de plaats van bestemming, de datum van aankomst — door de plaatselijke militaire of burgelijke autoriteit, op gelijke wijze op de order of op de bij artikel 17 vermelde bescheiden aangeteekend; in het eerste geval met vermelding der redenen van het verblijf, indien daartoe bij de order geen last is gegeven.

Door de gemelde autoriteiten wordt, bij reizen te water, tevens aangeteekend of al dan niet voeding aan boord is genoten.

Artikel 20. Is de reizende ouder of hooger in rang dan de autoriteit tot de voormelde afteekeningen bevoegd, dan wordt zijne eigene verklaring omtrent vertrek, verblijf en aankomst, als bewijs aangenomen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 21. Indien bij reizen in commissie in de order niet is aangegeven voor hoeveel tijd verblijf wordt gehouden, wordt, boven en behalve de visa, volgens de artikelen 18 tot 20 op de order te stellen, op de reisdeclaratie, bij artikel 37 bedoeld, nog aangeteekend, in hoeverre tegen het aantal verblijfdagen bedenkingen bestaan.

Deze aanteekening geschiedt: voor reizen van gewestelijke militaire commandanten en algemeene dienstchefs, door den Commandant van het Leger en Chef van het Departement van Oorlog; voor reizen van andere personen, door de gewestelijke of plaatselijke militaire commandanten, of door de algemeene dienst- of korps-chefs, naarmate wie hunner kan beoordeelen, of de reizende in het volbrengen der commissie diligent is geweest.

Artikel 22. Alle visa moeten zijn duidelijk, zonder schriftdelging, de getallen in letters uitgedrukt.

Is verandering van eenig visa noodzakelijk, dan moet het doorgeslagen en een nieuw gesteld worden.

Artikel 23. Op *Java* en *Madoera* wordt door alleen reizende militairen en militaire personen zelf voorzien in de benoodigde transportmiddelen bij *reizen over land.*

Op de bezittingen buiten genoemde eilanden zijn zij gerechtigd zich daartoe te wende tot het hoofd van plaatselijk bestuur, dat alsdan verplicht is tot voorziening daarin het noodige te verrichten.

Desverkiezende kunnen zij echter geheel of gedeeltelijk zelf in het noodige voorzien.

Alsdan mogen zij evenwel den lande niet meer in rekening brengen dan het kostende der transportmiddelen bij reizen zonder postpaarden.

Artikel 24. Op plaatsen, waar de levering van transportmiddelen voor Gouvernements reizigers en hunne bagage van landswege is uitbesteed, zijn de alleen reizende militairen en militaire personen verplicht daarvan gebruik te maken

Met opzicht tot het gebruik van postpaarden bestaat deze verplichting alléén als de alleen reizende militair of militaire persoon op dat gebruik aanspraak heeft.

Van de in dienst reizende militairen en andere militaire personen hebben alleen de reizigers der 1e, 2e en 3e klasse aanspraak op het gebruik van postpaarden voor rekening van den lande en dan nog slechts bij het bestaan van spoedvereischende of andere bijzondere omstandigheden, welke deze wijze

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

van reizen in 's lands belang doen noodig achten, zulks ter beoordeeling van den lastgever tot het doen der reis, die daaromtrent in de betrekkelijke marschorder het noodige behoort aan te teekenen.

Artikel 25. Van het vervoer door middel van spoorwagens moet steeds gebruik worden gemaakt, wanneer, en voor zoover, zij zijn gelegen in de richting van het oord van bestemming der reizigers (1).

De plaatsen in de spoortreinen worden genomen vóór den geheelen afstand, dien de reizigers in eens kunnen afleggen.

Artikel 26. Bij reizen met binnenlandsche postpaarden geeft de reizende bij iedere verstrekking aan den ambtenaar, belast met de administratie der binnenlandsche paardenposterij af een door hem geteekend bewijs, inhoudende:

a. of met een *heel* (vier) dan wel met een *half* stel (twee) paarden wordt gereisd;

b. zijn naam en zijn betrekking, zoomede de namen en betrekkingen van de personen, die hem vergezellen, als ook het aantal mede te nemen bedienden;

c. wanneer niet op eigen gezag wordt gereisd, de dagteekening en het nummer der lastgeving tot de reis of van de vergunning tot kosteloos gebruik der postpaarden, of, indien de reis op mondelingen last geschiedt, het fiat van den lastgever.

Artikel 27. Met de rijtuigen, waarvoor postpaarden worden verstrekt, mogen, met inbegrip van bedienden, niet meer worden vervoerd dan *zes* volwassen personen, benevens een maximum van 50 kilogram bagage, bij verstrekking van *heele*, en *drie* volwassen personen, benevens een maximum van 25 kilogram bagage, bij verstrekking van *halve* stellen paarden; voor elk volwassen persoon, *minder* vervoerd wordende, kan een *meerder* gewicht van 30 kilogram bagage worden medegevoerd.

Kinderen beneden de *twee* jaren, worden *niet* en *twee* kinderen, tusschen *twee* en *twaalf* jaren voor één volwassen persoon gerekend.

Overtreding van deze bepaling wordt gestraft:

a. met betaling der kosten voor het gebruik der postpaarden, wegens het medenemen van personen boven het aangegeven maximum;

(1) Noot van het D. v. O. Zie omtrent reizen langs stoomtramwegen de Algemeene Order 1888 n°. 2.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

b. met betaling van een boete van f 0.25 per paal voor elk kilogram bagage boven het in maximum toegestane gewicht.

Artikel 28. Alle andere transportmiddelen bij *reizen over land*, waaronder ook vervoer met stoomspoorwagens, worden, indien zij *niet* worden geleverd door een aannemer, overeenkomstig van landswege daarvoor aangegane overeenkomst, door den reizende zelf vóór de verstrekking betaald.

Artikel 29. Daartoe wordt hem vergund, van de vermoedelijk te goed te maken reis- en verblijfkosten, als maximum twee-derden in voorschot te ontvangen, en zich het bedrag daarvan te doen uitbetalen, in eens op de plaats van vertrek, dan wel bij gedeelten op de garnizoensplaatsen, welke hij gedurende de reis aandoet.

Artikel 30. Elk verleend voorschot op reis- en verblijfkosten wordt, onmiddellijk onder het gestelde visum, op de order aangeteekend.

Artikel 31. De reis- en verblijfkosten worden berekend naar de door de regeering vastgestelde of nader vast te stellen afstandswijzers.

Bij gemis daarvan worden de afstanden telkens door het bestuur gecertificeerd.

Artikel 32. Landsdienaren, aan wie het kosteloos gebruik van postpaarden is toegekend, mogen zich op hunne reizen door personen, al dan niet tot hun gezin behoorende, doen vergezellen tegen betaling van *twintig cents* per paal voor elken persoon, die geen recht heeft op vrij transport volgens tarief n°. 4.

Die betaling is niet verschuldigd:

a. voor leden van het gezin, bij reizen met verlof wegens ziekte;

b. voor bedienden van den reiziger.

Het is, op straffe van betaling der kosten voor het gebruik der paarden, verboden meer of andere personen mede te nemen dan die, welke in het bij artikel 26 bedoeld bewijs zijn opgenomen.

Artikel 33. Voor de berekening van daggelden wordt als maatstaf aangenomen dat de reizenden per dag moeten afleggen:

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

a. bij reizen met stoomspoorwagens, minstens 100 kilometers of 67 palen van 1507 meters;

b. bij reizen met postpaarden, minstens 35 en zonder postpaarden minstens 18 palen — op *Sumatra's Westkust* minstens 12 palen — van 1507 meters;

c. bij reizen, gedeeltelijk met stoomspoorwagens en gedeeltelijk met andere transportmiddelen op denzelfden dag behalve den afgelegden afstand:

1e. *per spoor*, daarenboven van den nog voor spoorwegreizen ontbrekenden afstand, de helft met — of een vierde (op *Sumatra's Westkust* een zesde) — zonder postpaarden,

2e. *met andere transportmiddelen*, daarenboven van den nog voor reizen met of zonder postpaarden ontbrekenden afstand het twee- of viervoudige per spoor, bij de berekening waarvan gedeelten van palen of kilometers voor een geheel worden genomen.

De dag van aankomst ter plaatse van bestemming, dan wel ter plaatse waar een reis over land moet overgaan in een reis te water (in het laatste geval wanneer het embarkement niet denzelfden dag plaats heeft), wordt, onverschillig den afgelegden afstand, als een reisdag *over land* aangemerkt.

Artikel 34. Bij reizen langs wegen, welker afstanden in andere afmetingen zijn uitgedrukt, wordt, ten opzichte van den afgelegden afstand per dag, niettemin de bovenstaande maatstaf in acht genomen.

Wordt gereisd langs wegen waarop étappe-plaatsen zijn aangegeven, dan wordt, ongeacht den afstand, *een* étappe erkend als een dagreis *zonder*, — *twee* étapen als een dagreis *met* — postpaarden.

Artikel 34*a*. Behoudens het bepaalde bij § 37 van het militair tarief nº. 4, vastgesteld bij artikel 3 van het besluit van 8 September 1879, nº. 29, (Staatsblad nº. 271) en o. a. gewijzigd bij het besluit van 17 December 1885, nº. 1/C, (Staatsblad nº. 210) wordt voor reizen, welke zich niet verder uitstrekken dan tot een afstand van zes palen van 1507 Nederlandsche ellen voor reizen met de zoogenaamde groote of kleine transportmiddelen en van negen kilometers bij reizen met stoomspoorwagens, buiten de plaats van vestiging, geene tegemoetkoming voor reis- en verblijfkosten verleend.

Wanneer op den dag van inscheping voor eene zeereis of op dien van ontscheping het te land afgelegde traject zich bepaalt tot de reis van de plaats van vestiging of van tijdelijk

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

verblijf naar het punt van inscheping of van het punt van ontscheping naar de plaats van bestemming of van tijdelijk verblijf, wordt voor dat traject niets te goed gedaan, zoo de afstand niet meer dan zes palen of negen kilometers bedraagt, en wordt de dag van in- of ontscheping als reisdag *te water* of *te land* aangemerkt, naar gelang de afstand *niet meer* of *meer dan zes* palen of negen kilometers bedraagt.

Voor reizigers, afkomstig van *Weltevreden*, die zich te *Tandjong-Priok* inschepen, of die te *Tandjong-Priok* van boord gaan met bestemming naar *Weltevreden*, wordt de dag van in- of ontscheping als reisdag *te water* aangemerkt.

Artikel 35. Bij reizen te water wordt de noodige scheepsgelegenheid aangewezen door den plaatselijken militairen commandant, die daartoe handelt, zooals hierna, bij vervoer van troepen en personen te water, is voorgeschreven.

Op plaatsen, waar geene militaire autoriteit aanwezig is, wendt de reizende zich tot de plaatselijke civiele autoriteit.

De reizende is verplicht zich op den bepaalden tijd op het daarvoor aangewezen vaartuig in te schepen.

De geldelijke gevolgen van verzuim, zonder wettige reden, blijven voor zijne rekening.

Artikel 35*a*. Ten aanzien van de aanspraken op daggeld voor verblijf op plaatsen, waar in- of overscheping noodig is, bij reizen, welke gedeeltelijk te land en gedeeltelijk te water of geheel te water maar met verschillende reisgelegenheden gedaan moeten worden, gelden de navolgende bepalingen:

a. Aan alleen reizende militairen en militaire personen, die een te land aangevangen reis per stoomboot moeten vervolgen van een plaats van waar de booten op vooraf vastgestelde dagen vertrekken, wordt daggeld te goed gedaan voor een verblijf op die plaats van hoogstens 2 (*twee*) dagen vóór den dag van inscheping;

b. Aan hen, die een te land aangevangen reis per stoomboot moeten vervolgen van een plaats, van waar de booten op niet vooraf vastgestelde maar op van de aankomst afhankelijke data vertrekken, wordt daggeld te goed gedaan voor een verblijf op die plaats van hoogstens 4 (*vier*) dagen vóór den dag van inscheping;

c. Aan hen, die hetzij na een te water aangevangen, hetzij na een te water voortgezette reis, op een tusschen liggende reede moeten overschepen, wordt daggeld te goed gedaan voor een verblijf op die plaats van zooveel dagen als bij gebruikmaking van correspondeerende booten volstrekt noodig is;

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

d. Aan de sub *a*, *b* en *c* bedoelde reizigers wordt bij langer verblijf, veroorzaakt wegens plaatsgebrek aan boord of door een ten gevolge van buitengewone omstandigheden vervroegde of verlate aankomst der boot, dan wel door aanhouding om redenen van dienst, — welk een en ander blijken moet uit een door de in artikel 18 hiervoren bedoelde autoriteit onderteekende en bij de reisdeclaratie over te leggen verklaring — daggeld te goed gedaan voor den geheelen duur van het verblijf.

Aan uit *Nederland* aankomende militairen en militaire personen, behoorende tot de reizigers 1e, 2e, 3e en 4e klasse, die ter bereiking van het garnizoen hunner indeeling op den dag na het debarkement de reis derwaarts over land zouden moeten aanvaarden, kan — zoo tegen uitstel van vertrek om redenen van dienst geen bezwaren bestaan — worden toegestaan daggeld voor hoogstens *drie* dagen oponthoud op de debarkementsplaats in rekening te brengen.

Artikel 36. Met particuliere vaartuigen ter plaatse van bestemming aangekomen, geeft de reizende aan den gezagvoerder eene schriftelijke verklaring, dat door dezen volkomen aan zijne verplichtingen is voldaan, dan wel, mocht dit niet het geval zijn, wat daaraan heeft ontbroken en waaraan dat moet worden toegeschreven.

Is voor den overvoer meer dan één contract gesloten, of wordt van meer dan één vaartuig gebruikt gemaakt, dan wordt aan elken overvoerder eene afzonderlijke verklaring afgegeven.

In die verklaring moet steeds worden vermeld, of al dan niet in eigen voeding is voorzien.

Artikel 37. Na beëindigde reis wordt opgemaakt eene declaratie van reiskosten, dag- en tafelgelden, volgens model no. 48.

De declarant brengt daarop, al wat door hem, volgens de betrekkelijke tarieven, voor de reis is te goed gemaakt en legt daarbij over de order of machtiging tot de reis, afgeteekend volgens de voorafgaande bepalingen, dan wel een gewaarmerkt afschrift daarvan.

Indien is gereisd met stoomspoorwagens, verklaart hij daarenboven, dat de daarvoor op de declaratie uitgetrokken sommen werkelijk zijn betaald.

Voor beëedigden wordt deze verklaring gesteld op den eed aan den lande gedaan, voor niet beëedigden onder aanbod van eede.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Bij commisiereizen, die over verschillende jaren loopen, wordt na afloop van elk jaar — of, wat het laatste jaar aangaat, na afloop der reis — telkens eene afzonderlijke declaratie opgemaakt en ingediend.

Artikel 38. Indien bij de reisdeclaratiën in rekening wordt gebracht:

1°. karloon in de assistent-residentie *Deli*;

2°. transportloon voor het noodzakelijk vervoer van reisrijtuigen op de lijnen, waar geene postpaarden zijn gestationneerd;

3°. huur van reisrijtuigen met of zonder bespanning voor officieren, aan wie door de bevoegde autoriteit is gelast met meer dan gewonen spoed te reizen;

4°. uitgaven voor den overvoer van bedienden, dienstpaarden en bagage, wanneer bij overvoer met oorlogs- of gouvernementsvaartuigen scheepsruimte ontbreekt;

wordt daarbij overgelegd eene verklaring van het betrokken hoofd van gewestelijk of plaatselijk bestuur, dat de gereclameerde betaling volgens gebruik is en ter plaatse niet minder kan worden bedongen.

In het sub 3 bedoelde geval worden bovendien quitantiën van het betaalde overgelegd.

Artikel 39. De declaratie wordt aangeboden aan de administratie, waarbij de declarant in betaling is; deze verleent daarop de vooruitbetaling van *vier-vijfden*, en zorgt voor de verdere behandeling.

Vooruitbetaling wordt niet verleend indien, overeenkomstig artikel 29, op de declaratie voorschot genoten is.

Artikel 39*a*. Voor reizen als bedoeld bij §37 van tarief n°. 4 is het bepaalde omtrent het afgeven en afteekenen van marschorders en het opmaken van reisdeclaratiën slechts van toepassing, indien buiten de standplaats moet worden overnacht.

In alle andere gevallen wordt na volbrachte reis of op het einde der maand eene vordering volgens model n°. 48*a* opgemaakt en ingediend aan de betrokken administratie, dan wel, bijaldien belanghebbende bij den gewestelijken Intendant in betaling is, aan den kwartiermeester belast met de garnizoensbetalingen.

Artikel 40. Indien op bekomen last reizen ten onrechte zijn gedaan, worden de reis- en verblijfkosten niettemin aan

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

den rechthebbende uitbetaald, doch is degene, die zonder bevoegdheid den last tot de reis heeft gegeven, ter zake aansprakelijk op den voet van het Koninklijk besluit dd. 27 Augustus 1880 nº. 19 (Indisch Staatsblad nº. 198).

Artikel 41. Aan reizigers der 1e, 2e, 3e en 4e klasse, die bij het opvolgen eener nieuwe bestemming hun wettig gezin niet voor 's Lands rekening mogen medenemen, wordt, bij latere overplaatsing als anderszins, restitutie verleend van hetgeen inmiddels door hen mocht zijn uitgegeven voor den overvoer van dat gezin naar zoodanige plaats, als waarheen of waarlangs het voor 's Lands rekening zoude zijn overgevoerd, indien het de latere overplaatsing als anderszins had afgewacht.

Heeft een reiziger van eene der bovengenoemde klassen of zijn gezin eene reis ondernomen in *Nederlandsch-Indië* op een oogenblik, dat hij of het gezin het recht op overtocht voor rekening van den Lande niet op eenige bepaling of beschikking kan gronden, dan wordt, ingeval dientengevolge eene nadere reis van hem of zijn gezin vervalt, die anders voor rekening van het Land zoude gedaan zijn, omtrent het al of niet toekennen eener vergoeding van de —zooveel mogelijk door kwitantie te staven — reiskosten door de Regeering beslist.

Het te restitueeren bedrag of de toe te kennen vergoeding zal in geen geval meer bedragen dan hetgeen voor den overtocht voor 's Lands rekening zou zijn betaald.

Het bepaalde in dit artikel is mede van toepassing op het vervoer van dienstrijpaarden.

Artikel 41*a*. Zoodra het besluit of de beschikking, waarbij aan den betrokkene is toegestaan om naar *Nederland* te vertrekken, hetzij met buitenlandsch verlof, hetzij om daar te lande te worden gedetacheerd of om van gedetacheerd in *Indie* naar *Nederland* terug te keeren, op officiëele wijze te zijner kennis is gebracht, behoort hij zoo *spoedig mogelijk* zijne bestemming te volgen.

Is de betrokkene niet op de inschepingsplaats aanwezig, dan moet hij *rechtstreeks* daarheen vertrekken uiterlijk op den 8en dag, nadat hij van het verlofsbesluit of de machtiging tot vertrek op officiëele wijze kennis heeft bekomen, dan wel, in dien de reis naar de inschepingsplaats *over zee* moet geschieden, uiterlijk met de eerst voorkomende gelegenheid tot vertrek naar de inschepingsplaats, welke zich voordoet op of na den 8en dag, nadat de officiëele kennisgave van dat besluit of die machtiging ontvangen is.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Ingeval de betrokkene zijne bestemming niet kan volgen, vóór dat hij den aan zijne betrekking verbonden *dienst* heeft overgegeven, rekent als datum van officiëele kennisgave van het verlofsbesluit of van de machtiging tot vertrek, de dag, waarop de overgave van zijn dienst beëindigd is.

DERDE AFDEELING.

Troepen en personen op marsch.

Artikel 42. Wanneer troepen op marsch gaan, brengt de plaatselijke militaire commandant ter plaatse van vertrek onverwijld ter kennis van de hoofden van gewestelijk bestuur, in wier gebied het mouvement zal plaats hebben, de marschroute welke wordt gevolgd, de sterkte der troepen, de dagen van vertrek en aankomst op de verschillende plaatsen waar nachtverblijf wordt gehouden, alsmede de transportmiddelen welke benoodigd zijn.

De hoofden van bestuur zorgen, dat al het voor de troepen benoodigde in gereedheid wordt gebracht.

Artikel 43. Naarmate van de sterkte der troepen, wordt een officier, vergezeld van de fouriers, dan wel een onderofficier, bij voorkeur bekend met de taal en gewoonten der landstreek, vooruitgezonden om het voor den troep benoodigde gereed te maken.

Op elke plaats, waar nachtverblijf wordt gehouden doet hij daartoe aan het hoofd van bestuur eene opgave, als bij het vorig artikel bedoeld, en treft met dezen de noodigde maatregelen tot eene goede verpleging der troepen.

Artikel 44. Op den dag van aankomst der troepen gaat die officier met de fouriers, dan wel die onderofficier, deze op een kwart-uur afstands van de plaats tegemoet, rapporteert den commandant op welke wijze voor huisvesting, onderhoud en transportmiddelen is gezorgd, en begeeft zich vervolgens weder op marsch naar het volgende nachtverblijf, om aldaar op gelijke wijze te handelen.

Artikel 45. Den commandeerenden officier der marcheerende troepen wordt door de hoofden van bestuur een bekwaam inlandsch hoofd medegegeven, om in het verkrijgen van het voor de troepen benoodigde behulpzaam te zijn, en oneenigheden te voorkomen.

Op de grensscheiding van ieder gewest, wordt dit hoofd door een ander vervangen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 46. Het bepaalde bij de artikelen 42 tot 45 wordt niet toegepast bij marschen van troepen, minder dan 50 man sterk; evenmin het bepaalde bij artikel 45, bij vervoer per spoortrein.

Artikel 47. Vóór het vertrek uit hun garnizoen of hunne standplaats, op iedere plaats waar rustdag wordt gehouden, en bij aankomst op die van bestemming, worden de troepen door den commandeerenden officier ter plaatse, indien deze ouder of hooger in rang is dan de commandant van het detachement, en anders door dezen laatsten, gemonsterd.

Artikel 48. Van die monsteringen, zoomede van de alsdan bevonden sterkte der troepen wordt aanteekening gehouden op de marschorder, die ter plaatse van vertrek aan den commandant der troepen wordt uitgereikt.

Artikel 49. Behalve hetgeen volgens artikel 16 wordt vermeld in de orders voor alleen reizenden, bevat de marschorder nog de plaatsen, waar nachtverblijf en waar rustdag moet worden gehouden, en overigens datgene, wat in verband tot eene goede verzorging der troepen en paarden, en tot het verder voortzetten der reis wordt noodig geacht, zoomede de transportmiddelen, welke, boven het bij de tarieven toegestane, mochten worden vereischt.

Artikel 50. Behalve die marschorder worden aan marcheerenden troepen of personen medegegeven de noodige gedrukte bewijzen (bons), volgens model nº. 49, voor te ontvangen huisvesting, onderhoud of transportmiddelen.

Voor militairen beneden den rang van officier, worden die bons vooraf ingevuld, en wel zoodanig, dat de vertrekkenden den eersten marschdag ter plaatse van vertrek transportmiddelen, en ter plaatse van aankomst voeding voor dien dag, benevens transportmiddelen voor den volgenden marschdag op hunne bons kunnen bekomen.

Artikel 51. Na aankomst op plaatsen, waar eenige verstrekking moet geschieden of nachtverblijf wordt gehouden, meldt de commandant van den troep zich bij het hoofd van plaatselijk bestuur.

Zijn nog geene maatregelen genomen om in het benoodigde aan huisvesting, onderhoud en transportmiddelen tot voortzetting der reis te voorzien, dan noodigt hij deze uit daartoe het noodige te verrichten.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

In geen geval worden van militaire zijde rechtstreeks van de bevolking verstrekkingen geëischt.

Artikel 52. Het hoofd van plaatselijk bestuur is verplicht aan deze vordering te voldoen en zorg te dragen, dat aan den troep al datgene wordt verstrekt, wat dezen volgens de bepalingen aankomt en zulks onverschillig of de troep doortrekt, nachtverblijf houdt, dan wel langer vertoeft.

Artikel 53. Behalve de gewone verstrekkingen volgens de tarieven, zorgt het bestuur almede voor eene behoorlijke verpleging van zieken en voor de vereischte bijzondere transportmiddelen.

Het vertoonen van de marschorder is der civiele autoriteit het bewijs, dat de vorderingen, welke worden gedaan, ten rechte geschieden.

Artikel 54. Onder huisvesting en onderhoud wordt verstaan:

1°. nachtverblijf en nachtligging, benevens toebereide voeding, licht en drinkwater;

2°. het stallen en voederen van dienstpaarden;

3°. in bijzondere omstandigheden, het verschaffen van toebereide voeding en drinkwater, zonder huisvesting en stalling.

Artikel 55. Tot het houden van nachtverblijf worden op de aangewezen étappe-plaatsen door het bestuur ten laste der bevolking opgericht en onderhouden de noodige gebouwen (passanten-huizen), waarvan de uitgebreidheid in overleg met het departement van Oorlog wordt geregeld.

Op plaatsen, waar het oprichten en onderhouden der passantenhuizen *niet* behoort tot de persoonlijke diensten, die van de bevolking gevorderd kunnen worden, komen de kosten hiervan ten laste van den lande.

Artikel 56. Door de militaire autoriteit wordt gewaakt dat zoomin mogelijk gelijktijdig op een étappe-plaats een grooter aantal militairen aanwezig is, dan waarvoor de passantenhuizen ruimte aanbieden.

Bij marschen van een grooter aantal, zorgt de plaatselijke autoriteit zoo goed mogelijk voor de legering dergenen, die in de passantenhuizen geen plaats vinden.

Artikel 57. De passantenhuizen moeten aanbieden volledige beschutting tegen wind en weder, en bevatten voor iederen

(1) Noot van het D. v. O. Zie de Algemeene Order 1884 n°. 71.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

militair: eene behoorlijke ligplaats, alsmede eenige nachtpitten met de noodige olie en een vat of bak, inhoudende drinkwater.

Artikel 58. Voor zooveel dit noodig is, worden de officieren, onder-luitenants en adjudant-onderofficieren, tot de marcheerende troepen behoorende, bij de hoofden der bevolking gehuisvest en gevoed.

Artikel 59. De voeding wordt behoorlijk toebereid verstrekt in de hoeveelheden en artikelen, zoo nabij mogelijk komende aan de bij het tarief n°. 16 vastgestelde cijfers.

Artikel 60. Bij de aanvraag van transportmiddelen wordt plaats en uur opgegeven, waarop zij beschikbaar moeten zijn, zoomede waarheen het transport moet geschieden.
Mocht van reeds beschikbaar gestelde transportmiddelen geen gebruik worden gemaakt, dan wordt eene schadevergoeding verleend, ten bedrage van één vierde der bij het tarief n°. 6 vastgestelde betalingen, berekend over den af te leggen afstand.

Artikel 61. Indien op eenige plaats geene transportmiddelen te bekomen zijn, worden de medegebrachte aangehouden tot daar, waar weder in de behoefte kan worden voorzien.
Voor het aldus langer aanhouden wordt almede schadeloosstelling betaald volgens het tarief n°. 6.

Artikel 62. Vóór het vertrek van de plaats, waar eenige verstrekking heeft plaats gehad, wordt daarvoor aan het hoofd van bestuur afgegeven een bewijs, als bedoeld bij artikel 50.
Voor de meerdere verstrekte transportmiddelen, dan op de marschorder zijn vermeld, worden afzonderlijke bewijzen afgegeven, waarop de redenen der verstrekking zijn bekend gesteld.
Evenzoo wordt gehandeld bij buitengewone verstrekkingen, als bedoeld bij artikel 53, alsdan met vermelding der kosten welke daarvoor zijn gemaakt.

Artikel 63. De commandanten van marcheerende troepen zijn verantwoordelijk voor alle verstrekkingen, welke boven de tarieven zijn gedaan en aansprakelijk voor hetgeen mocht blijken onnoodig te zijn geëischt.

Artikel 64. De afgegeven bewijzen worden onmiddellijk voldaan, hetzij door de militaire administratie van het ter plaatse of nabijgelegen garnizoen, hetzij uit de voorschotten, welke daartoe aan de plaatselijke autoriteiten van wege het Departement van Oorlog worden verstrekt.
Het montant wordt daarna aan rechthebbenden uitgekeerd.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 65. Bij het ontstaan van klachten over het gedrag van marcheerende troepen of dat der bevolking, wordt daarvan kennis gegeven aan het hoofd van gewestelijk bestuur en den gewestelijken militairen commandant, die ter zake een onderzoek instellen en desvereischt van hunne bevinding rapporteeren.

Artikel 66. Waar spoorwegen zijn, gelegen in de richting van het oord der bestemming, wordt voor het vervoer van marcheerende troepen daarvan gebruik gemaakt.

De plaatselijke militaire commandant geeft daarvoor af bons, welke moeten inhouden:

a. het traject, waarvoor het vervoer moet plaats hebben;
b. de klassen waarvan wordt gebruik gemaakt;
c. het aantal personen, dat in elke klasse wordt overgevoerd;
d. de goederen, welke voor landsrekening zijn overgevoerd, boven de hoeveelheid waarvoor vrij vervoer wordt verleend, en of die goederen al dan niet worden gerekend onder oorlogstuig.

Artikel 67. Worden meer dan dertig personen gelijktijdig overgevoerd, dan wordt minstens 12 uren te voren aan den betrokken stationschef daarvan kennis gegeven, met bekendstelling van het gewicht der door die personen mede te voeren bagage en van de ruimte in kubieke meters, welke die bagage inneemt.

Artikel 68. De betaling der spoorweg-bons geschiedt, evenals alle andere vorderingen, ten laste van den lande.

Artikel 69. Het bepaalde bij de artikelen 37 en 39 is almede toepasselijk, wanneer de bij artikel 2 vermelde personen met troepen hebben gereisd; met dien verstande, dat geen uitgaven voor transportmiddelen (reiskosten) worden in rekening gebracht, en dat van de daggelden worden afgetrokken de bedragen, welke voor de voeding, bedoeld bij art. 58, van landswege mochten zijn voldaan.

VIERDE AFDEELING.

Vervoer van troepen en personen te water.

Artikel 70. Indien troepen of personen te water worden vervoerd, let de plaatselijke militaire commandant op de con-

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

tracten, welke van landswege zijn gesloten met ondernemers, maatschappijen, reeders, agenten of gezagvoerders, tot den overvoer van personen of goederen van en naar aangegeven plaatsen, en wordt voor den overvoer aan de schepen of vaartuigen dier contractanten de voorkeur gegeven, dan wel uitsluitend daarvan gebruik gemaakt, indien dit laatste in de contracten mocht zijn overeengekomen.

Artikel 71. Bestaan ter zake contracten, dan wordt de aanvraag om benoodigde scheepsgelegenheid door den plaatselijken militairen commandant rechtstreeks gezonden aan den contractant of diens gemachtigde.

Die aanvraag houdt in: het aantal personen, dat moet worden overgevoerd; de klassen waartoe zij behooren; het tijdstip waarop de inscheping moet plaats vinden; de plaats der bestemming; alsmede, indien zulks niet in de contracten is bepaald, de voeding en verpleging, welke aan boord moet worden verschaft, de inrichting van het logies, de ruimte benoodigd tot berging van bagage, enz.

Artikel 72. Indien voor den overvoer geene contracten zijn gesloten, zendt de plaatselijke militaire commandant aan het hoofd van plaatselijk bestuur eene aanvraag van gelijken inhoud, als in het vorig artikel is gemeld.

Artikel 73. Het hoofd van plaatselijk bestuur zorgt, hetzij door aanbesteding of inschrijving, hetzij op andere wijze, voor geschikte scheepsgelegenheid en sluit met de reeders of gezagvoerders der vaartuigen de noodige contracten.

Artikel 74. Gelijke zorg is opgedragen aan het hoofd van bestuur op plaatsen, waar geen garnizoen aanwezig is en door reizenden zelf scheepsgelegenheid wordt aangevraagd.

Artikel 75. In die contracten wordt nauwkeurig vastgesteld:

a. of van landswege, dan wel door reeders of gezagvoerders wordt gezorgd vooor voeding, drinkwater, voeder voor paarden, slaapfournituren en verdere benoodigdheden;
b. de voorraad levensmiddelen, welke aan boord moet zijn;
c. het logies, de voeding en de verpleging, welke aan de ingescheepten moeten worden verschaft;
d. welke schadeloosstelling wordt verleend, indien geheel of gedeeltelijk van het contract geen gebruik wordt gemaakt, of minder personen inschepen;

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

e. dat door reeders of gezagvoerders wordt overgelegd eene verklaring van den havenmeester of, bij diens ontstentenis, van drie tot dat einde te benoemen deskundigen, houdende de deugdelijkheid van het voor den overvoer bestemde vaartuig; en dat zij hunne vaartuigen voorts onderwerpen aan de noodige inspectiën, desvereischt door opname in een van 's lands droge dokken, voor rekening van den lande.

Artikel 76. Zooveel mogelijk wordt getracht, dat al het voor den overvoer benoodigde van wege de reeders of gezagvoerders wordt verstrekt; alleen bij noodzakelijkheid heeft verstrekking van landswege plaats.

Artikel 77. Bij vervoer met kleine vaartuigen wordt het bepaalde bij artikel 75 slechts in zooverre opgevolgd, als in die gevallen wordt noodig bevonden.

Artikel 78. Indien voor den overvoer wordt gebruik gemaakt van de vaartuigen der bevolking, geschiedt de aanvraag, naarmate van omstandigheden, op de wijze bij artikel 23, dan wel bij artikel 72 vermeld.

Artikel 79. Is scheepsgelegenheid aanwezig, dan geeft het hoofd van bestuur daarvan kennis aan den plaatselijken militairen commandant, onder toezending, wanneer dit is gesloten, van een exemplaar van het contract.

Artikel 80. Acht de plaatselijke militaire commandant nadere inspectie van den bodem of van de voeding en verdere benoodigdheden voor de reis noodzakelijk, dan noodigt hij daartoe den havenmeester uit, die hem van zijne bevinding kennis geeft.

Artikel 81. De plaatselijke militaire commandant geeft daarna van het aanwezen van scheepsgelegenheid kennis aan de autorteit bevoegd tot het uitreiken der marsch-order en zorgt dat de inscheping te rechter tijd plaats heeft.

Artikel 82. Worden detachementen met gewone scheepsgelegenheid overgevoerd, dan geeft de plaatselijke militaire commandant daarvan kennis aan den plaatselijken eerstaanwezenden officier van gezondheid, die, wanneer aan het detachement geen geneesheer is toegevoegd, zorg draagt, dat worden medegenomen de geneesmiddelen, die hij noodig acht.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Artikel 83. De commandant van ingescheepte troepen zorgt dat deze aan boord behoorlijk worden behandeld en datgene ontvangen waarop zij aanspraak hebben.
Indien aan behandeling of verpleging iets mocht ontbreken, brengt hij dit den gezagvoerder onder het oog en rapporteert ter zake aan de plaatselijke militaire of eerste civiele autoriteit ter plaatse van ontscheping.

Artikel 84. Indien van landswege is gezorgd voor voeding, kooi- en baksgoederen of andere materialen, ten behoeve der over te voeren troepen en een en ander, ter inschepingsplaats, door den gezagvoerder of eenige andere scheeps-overheid is in ontvangst genomen, geeft de commandant der troepen voor elke verstrekking, die ter zake geschiedt, een bewijs (bon) aan den gezagvoerder.
Vóór de ontscheping geeft de commandant der troepen de gebruikte goederen, vergezeld van bewijzen voor hetgeen verbruikt, dan wel bedorven of verloren geraakt is, aan — en ontvangt de afgegeven bons van — den gezagvoerder terug.

Artikel 85. De commandant der ingescheepte troepen geeft ter plaatse van ontscheping, vóór het verlaten van het vaartuig, voor zich en zijne onderhebbende troepen aan den gezagvoerder af eene verklaring, als bedoeld bij artikel 36.

Artikel 86. De gezagvoerder geeft de verklaringen, bij de artikelen 36 en 85 bedoeld, aan den plaatselijken militairen commandant ter plaatse van ontscheping af en ontvangt daarvoor een certificaat, volgens model n°. 50.
Indien de verantwoording, bij het volgende artikel bedoeld, door den scheepsgezagvoerder moet worden gedaan, wordt van de behoorlijke inzending daarvan en van eventueele tekorten, op dat certificaat melding gemaakt.

Artikel 87. Indien voeding, kooi- en baksgoederen of andere materialen van landswege zijn verstrekt, wordt het niet verbruikte ter plaatse van ontscheping weder in 's lands magazijnen ingeleverd, en van het verbruikte verantwoording gedaan door den commandant der troepen, dan wel door den gezagvoerder, indien deze laatste met het beheer belast is geweest.

Artikel 88. Van het hun voor den overvoer aankomende, wordt door de ondernemers, maatschappijen, reeders, agenten of gezagvoerders, op de gewone wijze rekening ingediend, onder

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

overlegging van de certificaten, bedoeld bij art. 86 en van de aanvraag om scheepsgelegenheid of het voor den overvoer gesloten contract.

Artikel 89. Alle geschillen, welke wegens den overvoer zouden kunnen ontstaan, worden behandeld door de autoriteit, die de scheepsgelegenheid verschaft of het contract gesloten heeft.

Artikel 90. Reederijen of gezagvoerders, die reden tot klagen geven, wegens het niet behoorlijk vervullen hunner verbintenissen of verplichtingen bij den overvoer van Gouvernements passagiers, worden voor het vervolg verstoken van het voorrecht om personen voor rekening van den lande over te voeren.

Artikel 91. Voor de betaling van vaartuigen der bevolking wordt gehandeld, overeenkomstig het bepaalde bij de artikelen 62 en 64.

Artikel 92. Indien troepen of personen moeten inschepen aan boord van Harer Majesteits of Gouvernements vaartuigen en niet reeds door hoogere autoriteit de noodige maatregelen zijn getroffen, treedt de plaatselijke militaire commandant in overleg met de betrokken maritieme autoriteit of den commandeerenden officier van het vaartuig, waarmede de overvoer moet plaats hebben, dan wel, waar deze niet aanwezig zijn, en voor zooveel Gouvernements vaartuigen betreft, met het hoofd van gewestelijk of plaatselijk bestuur (1).

Hij regelt met dezen het noodige voor den overvoer, ten opzichte van inscheping, logies, enz.; daarbij in acht nemende, dat niet meer personen worden ingescheept dan de ruimte toelaat en dat van vaartuigen, die geen Europeesche bemanning varen, zoo min mogelijk wordt gebruik gemaakt.

Artikel 93. Vóór de ontscheping wordt door de reizenden, dan wel door de commandanten van troepen voor zich en hunne onderhebbenden, afgegeven eene verklaring, houdende het aantal dagen en personen, waarvoor aan boord voeding is verstrekt.

VIJFDE AFDEELING.

Diverse bepalingen.

Artikel 94. De bepalingen bij deze Regelen vastgesteld, zijn niet van toepassing op:

(1) Noot van het D. v. O. Zie de Algemeene Order 1897 n°. 81.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

a. degenen, voor wie de indemniteiten of schadeloosstellingen bij reizen bij bijzondere beschikkingen zijn of worden geregeld (1);

b. reizen binnen de grenzen van eenig oorlogstooneel, behalve wanneer zij het gevolg zijn van plaatsing bij — of verlaten van — de troepen te velde;

c. reizen van militairen of militaire personen, ten gevolge van overplaatsing in burgerlijken dienst, zooals instructeurs bij Inlandsche korpsen, enz.;

d. reizen van militairen en militaire personen, bij last van den rechter of dagvaarding van het openbaar ministerie, opgeroepen als getuigen in strafzaken;

e. vervallen;

f. de Europeesche en daarmede gelijkgestelde ambtenaren en verdere tot het Leger behoorende burgerpersonen, voor zoover niet uitdrukkelijk genoemd in § 1 van het tarief nº. 4 (2);

g. de overige tot het Leger behoorende burgerpersonen, niet zijnde Europeanen of daarmede gelijkgesteld (Inlanders, Chineezen, Amboineezen, enz.) met hun wettig gezin; wordende aan dezen, bij dienstreizen, op voorstel van den Commandant van het Leger, vergoed de door hen gemaakte noodzakelijke reiskosten, terwijl zij, bij reizen te water, overgevoerd worden in die klasse van passagiers als door voornoemde autoriteit wordt bepaald (2).

Artikel 95 Gepensionneerde of met behoud van recht op pensioen ontslagen militairen en militaire personen, gegageerde militairen, weduwen en weezen van actieve en van gepensionneerde of gegageerde Europeesche, Afrikaansche en Amboineesche militairen en militaire personen, zoomede de vrouwen en kinderen van overleden actieve of gegageerde Inlandsche militairen, wenden zich ter erlanging van scheepsgelegenheid voor de reizen, bedoeld bij de punten II, III en IV van § 14 van het militair tarief nº. 4, tot het hoofd van gewestelijk of plaatselijk bestuur, onder vertoon:

door de gepensionneerden, gegageerden, of met behoud van recht op pensioen ontslagenen, van de gagementsakte of van het betrekkelijk besluit;

door de weduwen en weezen van actieve en van gepensionneerde of gegageerde Europeesche, Afrikaansche of Amboi-

(1) Noot van het D. v. O. Zie de Algemeene Order 1886 nº. 5.

(2) Noot van het D. v. O. Zie de Algemeene Order waarbij de herdruk van dit reglement is bekend gemaakt.
Voor burgerambtenaren bij de Triangulatie-brigade. Zie de Algemeene Orders 1896 nº. 78 en 1897 nº. 41.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

neesche militairen en militaire personen, van de akte van overlijden van den echtgenoot of vader, of een gewaarmerkt afschrift daarvan;

door de vrouwen en kinderen van overleden actieve en van gepensionneerde of gegageerde Inlandsche militairen, van een door den korps- of garnizoenscommandant afgegeven verklaring, houdende opgave van den datum van overlijden van den militair.

Voor zooveel de hier bedoelde personen recht hebben om te reizen in de eerste vier klassen van militaire reizigers, zijn op hen de bepalingen van de artikelen 23 en 24 van toepassing en vragen zij, op gelijke wijze als hierboven voor scheepsgelegenheid is bepaald, aan het hoofd van gewestelijk of plaatselijk bestuur òf de benoodigde transportmiddelen voor reizen over land òf eene machtiging om voor 's lands rekening de gewenschte reis te ondernemen.

Hebben de hier bedoelde personen slechts recht om te reizen in de vijfde klasse, dan ontvangen zij, op vertoon van gelijke stukken, van het hoofd van gewestelijk of plaatselijk bestuur in ééns voor de geheele reis het hun naar verhouding van den afstand toekomende reisgeld bij reizen over land, alsmede de hun toekomende indemniteit voor marschvoeding.

Personen, die, om voor Gouvernements rekening eene reis in *Indië* te kunnen maken, als bedoeld in de blijkens Staatsblad 1898, nº. 266, in het militair tarief nº. 4 opgenomen § 14*a*, afstand willen doen van hun recht op overtocht naar *Nederland*, wenden zich tot het hoofd van het gewest waaruit de reis moet worden ondernomen.

Artikel 96. Van iedere verleende machtiging, enz., voor reizen, ingevolge de punten I en II van § 14 van het militair tarief nº. 4, wordt aanteekening gehouden op het betrekkelijk besluit van ontslag of van pensioen, dan wel op de gagementsakte of het gagements-certificaat.

Artikel 97. De declaratiën voor de aankomende reiskosten en daggelden aan de bij art. 95 bedoelde personen, worden almede aan de hoofden van gewestelijk of plaatselijk bestuur — te Batavia aan den Directeur van Binnenlandsch Bestuur — ingediend en door dezen behandeld.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

MODELLEN.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

MODEL No. 48.

DECLARATIE van reiskosten en daggelden van .....
hieraan in originali (*c*) gehechte order (*d*).

Datums.		Omschrijving der reis.	Palen afstand.	Dagen.	Reiskosten à *f* 0.12 per paal.	
1882						
Oct.	5	Van Batavia naar Semarang per stoomer »Cheribon".				
id.	7	Aangekomen	»	3	»	»
id.	8	Van Semarang naar Willem I per spoor)		(*e*)		
id.	8	Aangekomen	»	1	»	»
		4 kaartjes 3e kl..... *f* 18.80				
		1 v/d declarant.				
		1 v/d echtgenoote.				
		2 v/d 2 kinderen boven 10 jaar.				
		4 kaartjes 3e kl..... *f* 5.76				
		3 v/d 3 kinderen beneden 10 jaar.				
		1 v/d bediende.				
		180 kg. bagage..... *f* 4.74				
		$^4/_5$ v/d echtgenoote.				
		$^6/_5$ v/d 2 kinderen boven 12 jaar.				
		$^6/_5$ v/d 3 kinderen beneden 12 jaar.				
		$^{16}/_5$ te zamen van.. *f* 7.74, *f* 24.77	»	»	»	»
id.	9	Van Willem I (Ambarawa) naar Magelang.		(*e*)		
id.	9	Aangekomen	23	1	»	»
		Transportkosten à *f* 0.70 per paal ..... *f* 16.10				
		$^4/_5$ v/d echtgenoote.				
		$^6/_5$ v/d 2 kinderen boven 12 jaar.				
		$^6/_5$ v/d 3 kinderen beneden 12 jaar.				
		$^{16}/_5$ te zamen van *f* 16.10, *f* 51.52	»	»	»	»

Opgemaakt voor origineel te *Magelang* den 11en October 1882, onder verklaring vervoer per spoor werkelijk zijn betaald geworden.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

....., (*a*) kapitein, reizende bij overplaatsing (*b*) krachtens

Daggelden. à ƒ 3.—	Daggelden. à ƒ 6.—	Tafelgelden à ƒ 3.—	Transportmiddelen.	Totaal	*Toelichtingen.*
ƒ 9—	. .	. .	. .	ƒ 9—	Reist met echtgenoote en vijf kinderen, waarvan de ouderdom respectievelijk is 16, 13, 6, 4 en 3 jaar.
. .	ƒ 6—	. .	. .	. 6—	
. .	. .	. .	ƒ 57 07	. 57 07	
. .	. 6—	. .	. .	. 6—	
. .	. .	. .	. 67 62	. 67 60	
			Totaal.....	ƒ 145 69	

op den eed aan den lande gedaan, dat de in rekening gebrachte sommen voor het

De Kapitein .....

PERPUSTAKAAN NASIONAL

(*a*) Naam en voorletters.

(*b*) Dan wel in commissie of ter bereiking zijner bestemming; zijnde de plaats waar pensioen, inscheping naar *Nederland*, verlof tot herstel van gezondheid, enz. is toegestaan.

(*c*) Of in afschrift, alsdan met vermelding waarbij de origineele order of lastgeving overgelegd of te vinden is, zooals wanneer bij commissiereizen in twee dienstjaren, dan wel vereenigd is gereisd.

In het eerste geval wordt een afschrift gevoegd bij de declaratie van dat gedeelte der reiskosten, enz., dat ten laste van het jongste dienstjaar, moet komen.

In het tweede geval worden bij de declaratiën van onder commando gereisd hebbenden gevoegd, afschriften door den plaatselijken militairen commandant ter plaatse van bestemming gewaarmerkt.

Strekt een afschrift of duplicaat ter vervanging van een in het ongereede geraakte order of lastgeving, dan wordt daarop vermeld de beschikking van den Chef van het Departement van Oorlog, waarbij machtiging is verleend tot de afgifte van het afschrift of duplicaat en daarbij overgelegd de borgtocht, bedoeld bij artikel 53 der instructie voor het voeren der administratie bij korpsen en garnizoenen.

(*d*) Of verlofpas enz.

(*e*) De afstand van *Semarang* tot *Magelang* moet volgens artikel 33 der reisregelen in *twee* dagen worden afgelegd en wel op den *eersten* dag behalve de 72 kilometer per spoor, nog een vierde van 28 kilometer alzoo 4.94 of 5 paal en op den *tweeden* marschdag de overblijvende 18 palen.

NB. De declaratie behoort te worden geschreven op een geheel vel papier.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

MODEL No. 48*a*.

HET DEPARTEMENT VAN OORLOG.

DEBET

aan (naam, voorletters of algemeen stamboeknummer en rang of graad van den belanghebbende) de som van *f* ..... zegge ..... wegens schadeloosstelling, ingevolge § 37 van tarief N°. 4 voor reizen van ..... naar ..... tot (omschrijving van het doel der reis) op den _____ 18
gedurende de maand

den 18
De (rang of graad)
Afgegeven voor

Tegen de in rekening gebrachte bedragen bestaan bij mij geen bedenkingen, zijnde geen gebruik gemaakt van Gouvernementstransportmiddelen.

De (lastgever),

Ontvangen de som van *f* .....
zegge .....

De declarant,

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

MODEL No. 49.

BATALJON INFANTERIE (OF DETACHEMENT)
TE
.....

De commandeerende officier van opgemeld korps (of detachement) verklaart, dat (1)

officieren,
onder-luitenants,
adjudant-onderofficieren,
Europeesche, Afrikaansche en Amboineeesche mindere militairen,
Inlandsche mindere militairen,
vrouwen,
kinderen,
paarden.

(Het aantal in cijfers en letters vermelden).

te zijn verstrekt:

(Het aantal in cijfers en letters vermelden).

rations voeding voor officieren à ..... *f* *f* (2)
ratitions voeding voor Europeanen à ..... *f* *f* (2)
rations voeding voor Inlanders à ..... *f* *f* (2)
heerenpaarden... à *f* *f* (3)
bediendenpaarden » » » (3)
koelies..... » » » (3)
karren..... » » » (3)
tandoes ..... » » » (4)

de transportmiddelen ten dienste der marsch van .... naar ..... zijnde een afstand van (5)..... palen.

De marsch geschiedt ingevolge order van (6)..... ..... dd..... n°. ... en moet dienen (7).....

Te den 188

De Commandant van opgemeld.....,

PERPUSTAKAAN NASIONAL

(1) In te vullen:

voor hem en zijne onderhebbende troepen te zamen sterk, of

voor het detachement onder bevelen van (naam en graad van den commandant) en sterk, dan wel:

de ondervolgende militairen en militaire personen, als:

(2) De geldswaarde wordt ingevuld door den commandeerenden officier van het korps of detachement, dat de bon uitreikt, overeenkomstig het daarvoor uitgetrokkene bij het tarief n°. 16 § 4.

(3) Als boven, voor zoover de afstanden zijn aangewezen bij de algemeene afstandwijzers, overeenkomstig het daarvoor per paal of etappe uitgetrokkene bij het tarief n°. 6.

Voor de afstanden niet bij de afstandwijzers opgenomen, geschiedt de invulling van het totaal door het hoofd van plaatselijk bestuur.

(4) Het kostende wordt ingevuld door het hoofd van plaatselijk bestuur.

(5) De invulling van het aantal palen als bij (3).

(6) Autoriteit, die de marschorder uitreikt.

(7) Tot verplaatsing; verandering van garnizoen; om naar het korps of detachement terug te keeren, tot geleide van..... enz. Bij geleide van goederen, de kisten, pakken, enz., zooveel doenlijk gespecificeerd vermelden, met bepaling hoeveel karren of koelies tot transport daarvan noodig zijn.

NOMINATIEVE opgave der aan ommezijde bedoelde militairen, met vermelding van hunne bestemming en van het bij ieder hunner behoorend aantal vrouwen en kinderen.

NAMEN.	Rangen of graden.	Stamboek nummer.	Aantal medegenomen		Plaats van bestemming.
			vrouwen.	kinderen.	

MODEL No. 50.

PLAATSELIJK MILITAIR COMMANDO TE . . . . . .

CERTIFICAAT.

De ondergeteekende certificeert, dat op den . . . . . (1) 1800 . . . . . (2) te . . . . . (3) zijn ingescheept op . . . . . (4) bestemd . . . . . (5)

Officieren.			Kinderen van idem			Kinderen van idem			Kinderen van idem			Kinderen van idem			Inlandsche kinderen				
Gehuwd.	Ongehuwd.	Vrouwen van idem.	boven de 15 jaren.	tusschen de 2 en 15 jaren.	Onder-luitenants en Adjudant-onderofficieren.	Vrouwen van gehuwde idem.	boven de 15 jaren.	tusschen de 2 en 15 jaren.	Europeesche, Afrikaansche, Amboineesche en Inlandsche onderofficieren.	Vrouwen van gehuwde Europeesche en Amboineesche onderofficieren.	boven de 15 jaren.	tusschen de 2 en 15 jaren.	Europeesche, Afrikaansche en Amboineesche mindere militairen.	Vrouwen van gehuwde Europeesche en Amboineesche mindere militairen.	boven de 15 jaren.	tusschen de 2 en 15 jaren.	Inlandsche mindere militairen.	Inlandsche vrouwen.	boven de 15 jaren.	tusschen de 2 en 15 jaren,	Paarden.	TOELICHTINGEN.
																						Namen, rangen, plaats, beweegredenen der reis en bestemming der reizigers 1e, 2e, 3e en 4e klasse (tarief n°. 4 § 1).
In deze rubrieken het aantal der overgevoerden in letters uitdrukken.																						

en dat de ontscheping heeft plaats gehad te . . . . . (6) op den . . . . . (7) 1800 . . . . . (2) met uitzondering van . . . . . (8) hebbende de gezagvoerder van genoemden bodem de troepen gedurende den overtocht van en met den . . . . . (9) tot en met den . . . . . (9) gevoed . . . . . (10).

Opgemaakt voor origineel te . . . . . den . . . . . 188..

De plaatselijk militair commandant,

(1) Datum van inscheping in letters.
(2) Jaartal in letters.
(3) Plaats van inscheping.
(4) Naam van het schip en den gezagvoerder.
(5) Het doel der reis vermelden.
(6) Plaats van ontscheping.
(7) Datum van ontscheping in letters.
(8) Het getal der militairen (nominatief), vrouwen, kinderen en paarden, gedurende de reis overleden of vermist, benevens den datum van overlijden of vermissing.
(9) Datum in letters.
(10) Wanneer de troepen in eigen voeding hebben voorzien, wordt het voorafgaande dienovereenkomstig gewijzigd.

Eindelijk wordt aangeteekend of de gezagvoerder aan zijne verplichtingen heeft voldaan, dan wel de reclames die te dien aanzien zijn ingebracht.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

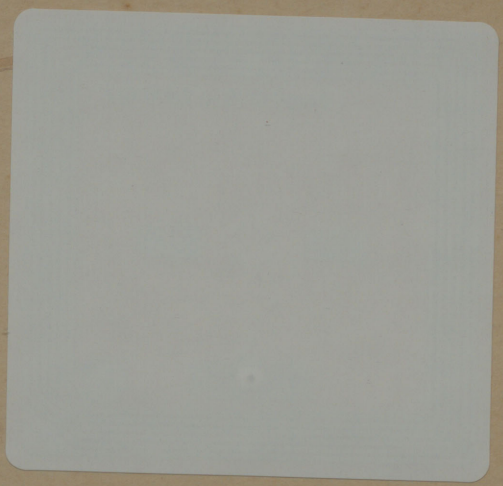

PERPUSTAKAAN NASIONAL